Ścieżka przyrodnicza *Meandrami Narwi*

Ptaki doliny Narwi - duma rozlewisk

Birds of the Narew valley - a pride of wetlands

The valley of Narew is Mecca of birdwatchers from all around the world. They come here to observe rare wetland species like greylag goose, ruff and crane. If you are equipped with binoculars, keep watching wetlands and marches. At almost every time of year you have a great opportunity to see birds, which you will not see anywhere else.

Vögel des Narewtals - Stolz der Flusslandschaft

Das Narewtal ist das Mekka für Vogelbeobachter. Sie kommen aus der ganzen Welt, um hier seltene Vogelarten der Wasser- und Sumpfgebiete, wie z.B. Graugans, Kampfläufer und Kranich zu bewundern. Wenn Sie ein Fernglas dabei haben, richten Sie doch mal einen aufmerksamen Blick auf die Wiesen und Torfgebiete, weil Sie hier während des gesamten Jahres eine ausgezeichnete Möglichkeit haben, Vögel zu beobachten, die Sie an keinem anderen Ort sehen können.

www.wetlandsgate.eu

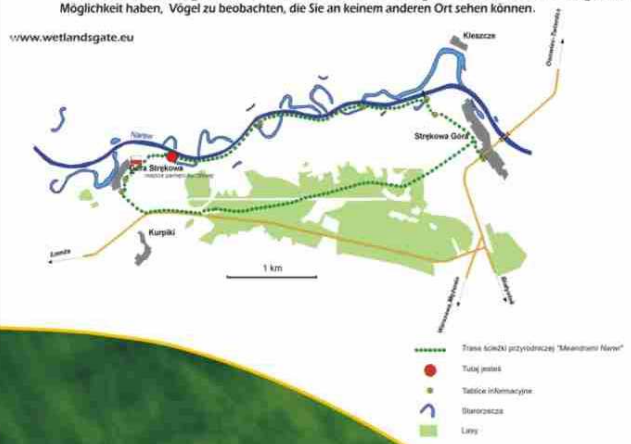

Ptaki doliny Narwi - duma rozlewisk

Dolina Narwi oraz Kotlina Biebrzańska, ze względu na unikatowe walory przyrodnicze oraz uwarunkowania hydrologiczne, są ostoją wielu gatunków ptaków. Niektóre z nich mieszkają tutaj na stałe, nie bojąc się srogich podlaskich zim. Inne na trasie swych wędrówek kilka razy w roku odwiedzają tutejsze mokradła i torfowiska. Biebrzańskie i narwiańskie bagna, jako unikalne obszary lęgowe ptactwa wodno-błotnego, zostały objęte ochroną. Biebrzański Park Narodowy, którego symbolem jest batalion - piękny ptak wędrowny z rzędu siewkowych - jest największym polskim parkiem narodowym. Symbolem Narwiańskiego Parku Narodowego jest z kolei błotniak stawowy - ptak drapieżny, którego można wypatrzeć szybującego nad trzcinowiskami. Oba te obszary zostały włączone do europejskiego systemu obszarów chronionych NATURA 2000 i zgodnie z dyrektywami Unii Europejskiej podlegają szczególnej ochronie.

Ta część doliny Narwi i Biebrzy jest chętnie odwiedzana przez ornitologów i miłośników ptaków z całego świata. Szczególnie w okresie wiosennym można tutaj zaobserwować wiele gatunków ptaków wodno-błotnych, które nigdzie w Europie nie występują w tak wielkiej rozmaitości i tak dużym zagęszczeniu. Ty również uważnie obserwuj. Jeśli masz szczęście, uda Ci się wypatrzeć rycyka, batalionа lub myszołowa...

Gęś gęgawa, Greylag Goose, Graugans
Fot. Paweł Świątkiewicz

Gęś gęgawa (Anser anser) pojawia się w dolinie Narwi w marcu. Wówczas na rozlewiskach rzeki można dostrzec duże stada tych ptaków odpoczywających w przerwie swej podróży z Basenu Morza Śródziemnego na Północ Europy. Zdarza się jednak, że gęsi te zakładają swe gniazda również nad Narwią i Biebrzą. Wiosną łatwo dostrzec na niebie charakterystyczne „klucze" - stada przelatujących gęsi pozostających w geometrycznym szyku. Uważa się, że kształt „kluczy" wynika z praw aerodynamiki - gęś prowadząca klucz pokonuje najsilniejszy opór powietrza, a inne lecą w wytworzonym przez nią korytarzu powietrznym. Gdy pierwsza gęś zmęczy się, wówczas zastępuje ją inna. Klucze gęsi mają różne kształty, zazwyczaj jednak przypominają strzałkę skierowaną grotem w kierunku lotu.

Łabędź krzykliwy, Whooper Swan, Singschwan
Fot. Paweł Świątkiewicz

Łabędź krzykliwy (Cygnus cygnus) jest mniej liczny niż łabędź niemy. Najłatwiej odróżnić go od jego pospolitego kuzyna po kolorze i kształcie dzioba. U łabędzia krzykliwego jest on żółty z czarnym zakończeniem. Dziób łabędzia niemego jest intensywnie pomarańczowy, z czarnym „guzem" pomiędzy oczami. Gdy zobaczysz łabędzia, spójrz więc uważnie przez lornetkę, zwróć uwagę na kolor dzioba i spróbuj określić jego gatunek.

Myszołów, Buzzard, Mausebussard
Fot. Paweł Świątkiewicz

Myszołów (Buteo buteo) z rodziny jastrzębiowatych jest najpowszechniej występującym w dolinie Narwi ptakiem drapieżnym. Można go dostrzec o różnych porach roku, gdy z wierzchołków samotnych drzew lub płotów wypatruje gryzoni i ptaków, które mogłyby stać się jego ofiarami. Gdy zatem uda Ci się dostrzec dużego ptaka siedzącego nieruchomo na wierzchołku drzewa lub krążącego wolno wysoko na niebie, możesz być prawie pewien, że jest to myszołów.

Batalion, Ruff, Kampfläufer
Fot. Paweł Świątkiewicz

Batalion (Philomachus pugnax), ze względu na tryb życia oraz oryginalne upierzenie, jest ptakiem bardzo osobliwym. W kwietniu i maju, w drodze z Afryki na północ Europy, na rozlewiskach Narwi i Biebrzy zatrzymują się wielkie stada tych ptaków. W tym okresie na tokowiskach samce batalionów walczą o względy samic. By pokazać swą siłę stroszą kryzę - kołnierz z różnobarwnych piór. Uważa się, że wśród batalionów nie ma na świecie dwóch tak samo ubarwionych samców. Ten ciekawy ptak jest symbolem Biebrzańskiego Parku Narodowego.

Rycyk, Black-tailed Godwit, Uferschnepfe
Fot. Tomasz Matowski

Rycyk (Limosa limosa) z rodziny bekasowatych buduje swe gniazda na kępach turzyc, pośród bagien i mokradeł. Żywi się bezkręgowcami - jego długi i cienki dziób pozwala na wybieranie ślimaków i owadów z kłączy roślin. Dzięki długim i cienkim nogom może bezpiecznie brodzić po mokradłach i poszukiwać pożywienia. Może uda Ci się go dostrzec brodzącego pośród traw na podmokłej łące?

Żuraw, Crane, Kranich
Fot. Tomasz Matowski

Żurawie (Grus grus) przylatują nad Narew w marcu. Oznajmiają swe przybycie głośnym i charakterystycznym klangorem (tak nazywany jest głos żurawi), który łatwo usłyszeć w wiosenne wieczory. Jeśli przybyłeś tutaj wiosną i uważnie obserwujesz nadrzeczne łąki, z pewnością dostrzeżesz, jak te duże szare ptaki poszukują pożywienia. Podobnie jak gęsi, żurawie latają w charakterystycznych kluczach. W locie są łatwo rozpoznawalne, gdyż ich długie nogi układają się równo wzdłuż ogona.

Wodniczka, Aquatic Warbler, Seggenrohrsänger
Fot. Piotr Tatarek

Wodniczka (Acrocephalus paludicola), niewielki ptak z rodziny pokrzewkowatych, w Polsce nie występuje praktycznie nigdzie poza doliną Narwi i Biebrzy. Jest to bowiem jedno z niewielu miejsc, gdzie występują naturalne podmokłe łąki, których ten niewielki ptak potrzebuje do życia. W ochronę wodniczki włączyła się Unia Europejska, dzięki której w Polsce i Niemczech w latach 2005 - 2010 prowadzony jest program ochrony tego gatunku.

Projekt został współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Środki Przejściowe PL2004/016-829.01.02. Niniejszy dokument został opublikowany dzięki pomocy finansowej Unii Europejskiej. Za treść tego dokumentu odpowiada Lokalna Organizacja Turystyczna Lokalna Grupa Działania „Brama na Bagna", poglądy w nim wyrażone nie odzwierciedlają w żadnym razie oficjalnego stanowiska Unii Europejskiej.

BRAMA NA BAGNA
www.bramanabagna.pl